

Qorannoon dhiigaa kan dhukkuba daranyoo sombaa (TB) maali?

Qorannoon dhiigaa daranyoo sombaa (TB) n karaa gara biraas Qorannoo faalamiinsa Gamma ykn IGRA jedhamuun kan beekamu yoo ta’u jarmoonni TB qaama keenya keessa jiraachuu isaanii karaa ittiin qorannudha. Maloonni qorannoo kanaa lamaanis QuantiFERON®-TB fi T-SPOT®.TB jedhamu.

Mallattoolee armaan gadii yoo qabaattan qorannoo TB taasisuu qabdu:

- nama dhukkuba TB n faalame waliin tuttuqqaa taasistanii yoo jiraattan,
- biyya namoonni hedduun dhibee TB n itti faalaman keessa yoo jiraattan,
- mana kunuunsa yaalaa, kilinika, hospitaala, mana sirreessaa ykn qubsuma mana dhabdootaa keessa kan jiraattan ykn hojjetan yoo ta’e,
- ykn sirni ittisa alagaa keessan dadhabaa yoo ta’e.

Daa’imman umurii waggaa 2 gadi ta’an qorannoo dhiigaa TB taasisuu irra qorannoo TB kan gogaa taasisuu qabu.

Qorannoo dhiigaa kan TB akkamittan taasisuu danda’a?

Dhiheessaa kunuunsa fayyaa keessan gaafadhaa Dhiiga xiqqoosheefuudhuun gara kutaa qorannaatti ergu. Dhiheessaan kunuunsa fayyaa keessan bu’aan qorannoo keessanii poozetiivii ykn negetiivii ta’uu isaa guyyaa muraasa keessatti isinitti himuu qaba.

Bu’aan qorannaa TB koo negetiivii yoo ta’e hoo?

Yeroo baay’ee bu’aan qorannaa TB negetiivii yoo ta’e jarmoonni TB qaama keessan keessa hin jiran jechuudha.

Bu’aan qorannoo TB koo poozetiivii yoo ta’e hoo?

Bu’aan qorannoo TB poozetiivii ta’e jechuun jarmoonni TB tarii qaama keenya keessa ni jiru. Namoonni TB poozetiivii qaban hedduun faalama TB riphaa jedhamu of keessaa qabu. Mirkaneeffachuuf jecha dhiheessaan

kunuunsa fayyaa keessan raajii qomaa ni taasisa. Faalamni TB keessan dammaqaa ykn riphaa ta’uu adda baafachuuf qorannoo kan biroo taasisuu isin barbaachisa.

Faalamni TB riphaa maali?

Marsaawwan TB lamatu jira. marsaan lamaan iyyuu qorichaan ni yaalamu.

Yeroo jarmoonni TB qaama keessan seenan;TB riphaa jedhamuun qaama keenya faalu. Yaala yoo hin argatiin, TB n riphaa gara TB dammaqaaatti jijjiirama.

Marsaa 1 – Faalama TB riphaa	Marsaa 2 – TB Dammaqaa
Jarmoonni TB qaama keessan keessa ni riphu (rafu). Marsaan kun yeroo dheeraaf turuu mala – waggoota dheeraf illee ni turu.	Jarmiiwwan TB dammaqoo fi kan tamsa’anidha. Tiishuuwwan qaama keessan keessaa hubu.
Miirri ykn mallattoon dhukkubbii isinitti hin dhagahamu. Yeroo baay’ee raajiin qoma keessanii nagaadha.	Yeroo baay’ee isin dhukkuba. Dhiheessaan kunuunsa fayyaa keessan jarmoonni kunniin kutaa qaama keessan isa kam hubaa akka jiran adda baafata.
Jarmoota TB kanneen namoota birootti hin dabarsitu.	Jarmoonni TB somba keessan keessa taanaan, qufa’uu, axxiffachuu, dubachuu ykn faaruu dhageessisuu qofaan jarmoota TB ni tamsaasta.
Qoricha tokko ykn lama baatiiwwan sadii hanga afuriitti fudhachuun yaalamtu.	Qorichawwan sadii ykn afur yoo xiqqaate baatiiwwan jahaaf fudhachuun yaalama.

Yoon talaallii BCG fudhee jiraadhe hoo?

Talaalliin BCG (talaalliin TB)guddattoonni TB dammaqaa hedduu akka hin hubamne gargaara. Talaalliin kun akkuma umuriin dabalaa deemuun qaama keessaa dhabamaa deema.

Namoonni talaallii BCG yoo fudhatan illee TB dammaqaa fi TB riphaa faalamuu danda’u.

Talaallii BCG fudhattanii osoo jirtanii filannoon qorannaa dhiigaa TB moo kan gogaa isiniif haa tasifamu

QORANNOON DHIIGAA KAN DHUKKUBA DARANYOO SOMBAA (TB) MAALI?

yoo jedhame qorannoo dhiigaa TB akka fudhattan isin jajjabeessina. Sababni isaa immoo qorannoon dhiigaa TB talaallii BCG n waan hin jijjiiramneefi. Kana jechuun bu'aan qorannoo TB keessan yoo jermoanni TB isin keessa jiraatan qofa poozetiivii ta'a jechuudha.

Fayyaa keessanii fi kanmaatii keessanii eegaa- qorannoo dhiigaa kan TB taasisaa!

Minnesota Department of Health
Tuberculosis (TB) Prevention and Control
1-877-676-5414 or 651-201-5414
www.health.state.mn.us/tb

02/25

Odeeffannoo kana boca biroon argachuuf, lakkoofsa itti aanu bilbilaa: 651-201-5414.